

NORGES JUBILÆUMS = UTSTILLING : 1914 • • KRISTIANIA • •

17 SEKTION

TORVBRUK OG MYRKULTUR

ANMELDESESFRISTEN for deltagelse er forlænget til 1 juli d. a., saaat inden den tid maa anmeldelserne være indkommet til de forskjellige lokalkomiteer eller for utstillere fra Kristiania til utstillingens hovedkontor paa Frogner.

Det vil være ønskelig, at deltagelsen blir saa fyldig som mulig fra det hele land, men hver enkelt utstiller maa ikke gjøre regning paa at faa synderlig stor plads.

I *brændtorvavdelingen* vil der blandt andet bli utstillet flere tidsmæssige brændtorvmaskiner, saavel for store som smaa anlæg. Disse vil bli anbragt ute i det fri og tildels fremvises i virksomhet. Maskinerne vil bli prøvet i løpet av denne sommer og resultatene offentliggjort ved den endelige jurybedømmelse. Av brændtorvprøver ser det ut til at bli mange og disse vil bli montert som dekorasjon langs veggene i brændtorvavdelingen og ordnet amtsvis. Der blir neppe mer end 0,25 m.² vægplads for hver utstiller. Av torvvovner vil der bli utstillet flere av de nyeste konstruktioner.

I *torvstrøavdelingen* vil der bli montert et komplet maskineri av nyeste forbedrede konstruktion for større torvstrøfabrikker. Særlig vil pressen være beregnet paa at kunne presse baller, som taaler at transporteres uten at gaa istrykker, idet der jo ofte klages over at en stor del av torvstrøet forsvinder underveis, og det skal endog ha hendt, at kjøperen kun har faat emballagen til gaards. Likeledes vil der bli utstillet en presse for mindre anlæg, ogsaa konstruert for kraftig presning. Ute i det fri vil der blandt andet bli fremvist en torvstikkemaskine av ny konstruktion, hvorved den herskende arbeidsnød formenes at bli avhjulpet. Konstruktøren tror at kunne stikke 200 m.³ daglig med et par mands betjening. Av torvstrørivere vil der bli en hel del forskjellige. Disse vil bli prøvet for bedømmelse vaaren 1914 og blir anbragt i skur utenfor bygningen. Torvstrøfabrikkerne vil i likhet med ved tidligere anledninger utstille ved fællesmontering. Torvstrøfabrikkernes forening faar egen monter. Torvstrølagene vil bli ordnet amtsvis og montert ensartet langs veggene i torvstrøavdelingen. Nyttens og fordelene ved torvstrøets anvendelse i fjøs og stald vil bli anskueliggjort og demonstrert paa forskjellige maater.

I *myr dyrkningsavdelingen* blir det særlig Det Norske Myrselskaps Forsøksstation og Myr dyrkningsfondet, som kommer til at opta den meste plads, men der ventes ogsaa adskillige private utstillere.

Først naar alle anmeldelser er indkomne kan den endelige plan for monteringen utarbeides, og først da faar man se hvor stor plads hver enkelt utstiller kan faa.

Imidlertid bør alle, som ikke allerede har meldt sig, snarest indsende anmeldelse. Ved denne anledning bør sektionen for torvbruk og myrkultur baade bli rikholdigere og interessantere end nogensinde før. Bør ikke alene vise, at der er fremskridt og utvikling, men ogsaa peke paa nye fremtidsmuligheter.

MYRBESKYTTELSE

DE N PREUSISKE LANDDAG har vedtat en lov om myrbeskyttelse, som traadte i kraft den 1. april d. a. og gjælder foreløbig kun provinsen Hannover. Loven gaar ut paa at forhindre, at myrer ved industriel utnyttelse avtorves paa en saadan maate, at en efterfølgende opdyrkning eller skogkultur ikke med fordel lar sig gjennomføre og omfatter kun myrstrækninger, som enten alene eller sammen med andre har et areal av over 250 maal. Undtæelse herfor er myrer som av eieren selv utnyttes til eget behov eller tilsalgs, naar arbeidsstyrken ikke overstiger 6 personer.

En lignende lov turde maaske ogsaa være paakrævet hos os, men muligens uten begrænsning, idet der mange steds i vort land er ødelagt meget ved almindelig torvdrift selv til husbehov. Der kan saaledes henvises til enkelte av øerne langs vestkysten, hvor fjeldet er skrapet rent og intet jordsmon levnet for skogplantning, som kanske i fremtiden kunde komme til at skaffe det manglende brændsel. Andre steder kan man ofte se, at myrene ved torvdrift er forvandlet til morader. Hovedsaken er ialfald, at almene hensyn kræver, at vort lands dyrkbare jord ikke formindskes ved uforstandig torvdrift, ja man kan kanske av og til kalde det rovdraft.

Paa den anden side maa det indrømmes, at dette blir en indgripen i den enkeltes handlefrihet paa sin egen eiendom, og selv om der, som ovenfor nævnt, kan pekes paa tilfælder av uheldig avtorvning, saa kan der maaske i vel saa mange tilfælder vises eksempler paa rationel torvdrift med paafølgende opdyrkning, som har foregaat fra lang tid tilbake. Dette har vi ofte fremholdt betydningen av og skal fremdeles ved gifne leiligheter gjenta det paany.

Imidlertid vil det vistnok ikke skade om der for større industrielle anlægs vedkommende stilles betingelser som i den preusiske lov.